

Betalingskriteriets anvendelse i sager om olieholdigt spildevand

I nærværende notat beskrives, hvordan betalingskriteriet, som det er beskrevet i Miljøministeriets notat af 28. juni 2023¹, i praksis kan anvendes som et af flere indikationskriterier for vurderingen af, om hovedformålet med behandlingen af olieholdigt spildevand er hhv. bortskaffelse eller nyttiggørelse.

Ministeriet har i ovennævnte notat vurderet, at en kvalificeret anvendelse af betalingskriteriet bør bero på en konkret vurdering og indeholde overblik over forholdet mellem udgifterne og indtægterne forbundet med affaldsbehandlerens behandling af affaldet.

I forlængelse heraf er det Miljøstyrelsens vurdering, at betalingskriteriet i sager om olieholdigt spildevand i praksis skal tage udgangspunkt i følgende fire økonomiske faktorer:

- Indtægter ved bortskaffelse af spildevandet
- Udgifter til bortskaffelse af spildevandet
- Indtægter ved nyttiggørelse af olien
- Udgifter til nyttiggørelse af olien

¹ Jf. departementets notat om ”Fortolkning af nyttiggørelsesbegrebet i relation til sager om overførsel af affald og indsigelsesmuligheden i transportforordningens artikel 12, stk. 1, litra g”

Nedenfor beskrives de retningslinjer, der danner rammen for Miljøstyrelsens anvendelse af ovennævnte økonomiske faktorer i konkrete sager, samt hensynet bag og begrundelsen for retningslinjerne i forhold til de enkelte faktorer.

Generelt om indirekte omkostninger

Miljøstyrelsen har i forbindelse med kvalificering af betalingskriteriet haft fokus på, i hvilket omfang det er nødvendigt at inddrage ”indirekte omkostninger” (f.eks. afskrivning på materiel og bygninger, lønudgifter til medarbejdere, der ikke er direkte forbundet med behandlingsoperationerne, og lignende driftsomkostninger) i beregningen af de udgifter, som anlægget har til hhv. bortskaffelse og nyttiggørelse.

Det er styrelsens vurdering, at der ikke på en meningsfuld måde - uden indgående kendskab til virksomhedens samlede driftsudgifter - kan tages højde for sådanne indirekte udgifter forbundet med de konkrete behandlingsoperationer. Styrelsen er opmærksom på, at der uden inddragelse af indirekte udgifter er tale om en forsimplet økonomisk beregningsmodel, som ikke kan anvendes i regnskabsmæssigt øjemed. Det er imidlertid styrelsens vurdering, at metoden er tilstrækkelig til på en saglig måde at belyse, om der er økonomiske indikatorer, som tilsiger at hovedformålet med affaldsbehandlingen er nyttiggørelse eller ej.

- Afskrivning på anlæg, maskiner m.m. og andre ”indirekte” omkostninger medregnes altså *ikke* som en del af udgifterne til hhv. nyttiggørelse og bortskaffelse.

Forholdsmæssig fordeling af udgift til adskillelse af olie og vand

I relation til betalingskriteriet som indikation for om det økonomiske incitament ved den samlede affaldsbehandling er bortskaffelse eller nyttiggørelse, kan det være nødvendigt at foretage en forholdsmæssig fordeling af dele af de konkrete indtægter og udgifter forbundet med behandlingen. Se nærmere herom i Miljøstyrelsens notat af 20. september 2023 om kvalificering af betalingskriteriet.

MST anmoder ved sagens oplysning om at få belyst, hvilke udgifter anlægget har til nyttiggørelse af olien. Der sigtes i den forbindelse mod at identificere de forventede udgifter til oparbejdelse af olien. Selve adskillelsen af olien og vandet (som udgør en væsentlig del af – og i nogle tilfælde hele - nyttiggørelsesprocessen) er nødvendig for såvel nyttiggørelses- som bortskaffelsesoperationen. De konkrete udgifter, som er forbundet med adskillelsen (ofte ved gravitation), er således ikke entydigt forbundet med *enten* bortskaffelse eller nyttiggørelse.

- Udgiften til adskillelse af olie og spildevand fordeles derfor forholdsmæssigt til hhv. udgifter til bortskaffelse og nyttiggørelse i overensstemmelse med den procentvise fordeling af spildevand og olie.

Eksempel: Ved en overførsel af 100.000 tons spildevand med 10% olie, hvor det er oplyst at udgiften til adskillelsen af olie og vand udgør 20 kr./ton olie, henregnes 180.000 kr. som udgift til bortskaffelse og 20.000 kr. som udgift til nyttiggørelse.

Indtægter, der kan henføres til enten nyttiggørelse eller bortskaffelse

I det følgende gennemgås, hvilke indtægter Miljøstyrelsen henregner til hhv. nyttiggørelsesindtægter og bortskaffelsesindtægter samt hvilke indtægter, der ikke kan medregnes som indtægter i forbindelse med belysning af betalingskriteriet.

Indtægter ved bortskaffelse

Indtægter ved bortskaffelsen udgør utvivlsomt en del af beregningsgrundlaget, men vil ofte ikke være opgjort som selvstændig indtægt, da indtægten ved bortskaffelse er indregnet i den generelle betaling for modtagelse af affaldet (i branchen ofte kaldet ”gate fee”).

Selvom betalingen for modtagelse af affaldet kan indeholde mange forskellige aspekter og varierer i størrelse, bør den kontantbetaling, som anlægget modtager for behandling af affaldet, medregnes ved belysning af betalingskriteriet, da det ofte vil være en betydningsfuld indtægtspost, og det vil skævvride den økonomiske vægtning

mellem bortskaffelse og nyttiggørelse i mange sager, hvis det ikke medregnes.

- Da det af EU-retspraksis kan udledes, at affaldsproducentens betaling til modtageren kan være en indikator for bortskaffelse, henregnes den betaling som anlægget får for at modtage affaldet, som en indtægt ved bortskaffelse.

I nogle tilfælde, hvor bortskaffelsesomkostningerne forventes at være særligt høje, tager anlægget desuden yderligere betaling til dækning af disse omkostninger (RGS anvender begrebet ”sur charge”).

- Eventuelle ekstra indtægter til dækning af øgede omkostninger ved rensning af spildevandet skal henregnes som indtægt ved bortskaffelse.

Indtægter ved nyttiggørelse

Anlæggets indtægt ved nyttiggørelse afhænger af kvaliteten af den oparbejdede olie og af markedsprisen for den pågældende olietype/kvalitet. Olieprisen er en variabel, der over tid kan have udsving af betydning for det betalingskriteriet som indikator for det økonomiske incitament. Et samtykke til overførsel af olieholdigt spildevand kan gives for 1 år eller op til 3 år for et forhåndsgodkendt nyttiggørelsesanlæg. Derfor kan styrelsen ikke i sit skøn af det nyttiggjortes værdi alene forholde sig til dagsprisen for olie sammenholdt med oplysninger om kvaliteten af den konkrete olie.

- For at belyse det nyttiggjortes værdi indhenter styrelsen oplysninger fra behandlingsanlægget om den forventede indtægt ved salg af olien samt oplysninger om, hvordan anlæggets konkrete estimat heraf er beregnet.

Hvis der i en anmeldelse angives oplysninger om andre indtægter end markedsværdien for det nyttiggjorte materiale, må det bero på en konkret vurdering, om disse er så tæt forbundet med selve nyttiggørelsesbehandlingen, at de skal henregnes som nyttiggørelsesindtægt.

Det er i den forbindelse vigtigt at være opmærksom på, om der er tale om sekundære indtægter, som ikke meningsfulgt kan henregnes som en indtægt til belysning af betalingskriteriet, f.eks. indtægt forbundet med transport af olien til kunden eller lign. Det er styrelsens vurdering, at sådanne ”sekundære” indtægter ved nyttiggørelsen kan skævvride betalingskriteriet. Det vil eksempelvis være u hensigtsmæssigt, hvis afstanden mellem anlægget og modtageren af olien kan påvirke vurderingen af hovedformålet med behandlingen.

- Indtægter til andre sekundære ydelser/produkter forbundet med salget af det nyttiggjorte olie – eksempelvis indtægter fra transport af olien – skal derfor ikke medregnes som en nyttiggørelsesindtægt.

Udgifter, der kan henføres til enten nyttiggørelse eller bortskaffelse

I forhold til de udgifter, som entydigt kan henføres til enten nyttiggørelse eller bortskaffelse, har styrelsen ligeledes nedenfor beskrevet, hvilke udgifter der henregnes til de enkelte økonomiske faktorer.

Udgifter til bortskaffelse

Miljøstyrelsen anmoder ved sagens oplysning om at få belyst, hvilke udgifter anlægget har til bortskaffelse af spildevandet. Der sigtes i den forbindelse mod at identificere de forventede udgifter til biologisk rensning og efterfølgende udledning af vandfraktionen.

- Hvis anlægget ikke selv foretager endelig bortskaffelse, skal (eventuel) betaling til det anlæg, der foretager den endelige bortskaffelse, medregnes som udgift til bortskaffelse.

Som resultat af den biologiske rensning opstår også en mindre slamfraktion, som egentlig går til forbrænding med høj energieffektivitet. Selvom der isoleret er tale om en nyttiggørelsesoperation, for så vidt angår forbrændingen af slamfraktionen, må slammet i henhold til styrelsens generelle praksis betragtes som et restprodukt af

bortskaffelsesoperationen. En slamfraktion på 1% efter rensning af spildevand uden olieindhold vil ikke medføre, at rensning af spildevandet skulle anses som en nyttiggørelsesoperation.

- Udgifterne til efterfølgende behandling af slamfraktionen (ca. 1 % af vandmængden) henregnes som en udgift til bortskaffelse, selvom behandlingen er energiudnyttelse.

Udgifter til nyttiggørelse

Som nævnt ovenfor udgør adskillelsen af olie og vand en væsentlig del af nyttiggørelsesoperationen (se ovenfor om forholdsmæssig fordeling af udgifter). Miljøstyrelsen har på nuværende tidspunkt ikke konkret kendskab til øvrige udgifter, der kan henregnes alene som en udgift til nyttiggørelse.

- Alle udgifter til behandlinger af oliefraktionen, efter olien er blevet adskilt fra spildevandet, og som finder sted indtil affaldsfasens ophør, medregnes som en udgift forbundet med nyttiggørelse.

Oplysninger uden relevans for betalingskriteriet

For alle de ovennævnte økonomiske faktorer er det vigtigt at bemærke, at indtægter eller udgifter, som **utvivlsomt** ikke vedrører den omhandlede affaldsbehandling, naturligvis ikke skal medregnes ved belysning af betalingskriteriet.

Beregningsværktøj

Miljøstyrelsen har til brug for belysning af betalingskriteriet udarbejdet et automatiseret beregningsværktøj i Excel, som tager højde for ovenstående principper. Det er vigtigt at bemærke, at resultatet ved anvendelse af beregningsværktøjet ikke kan anvendes som en endelig konklusion, men alene bidrager til at belyse en indikation.

Hvis resultatet af de indtastede data viser, at fortjenesten ved nyttiggørelse udgør mere end 100 % af fortjenesten ved bortskaffelse og kan dække samtlige udgifter ved affaldsbehandlingen, er det som udgangspunkt en indikation af, at hovedformålet med overførslen er nyttiggørelse. Der skal dog altid foretages et konkret skøn, som inddrager de samlede omstændigheder i forbindelse med overførslen. Det bør bl.a. inddrages i skønnet, om forskellen på fortjeneste ved hhv. nyttiggørelse og bortskaffelse er så lille, at det ikke isoleret set kan anvendes som indikation.